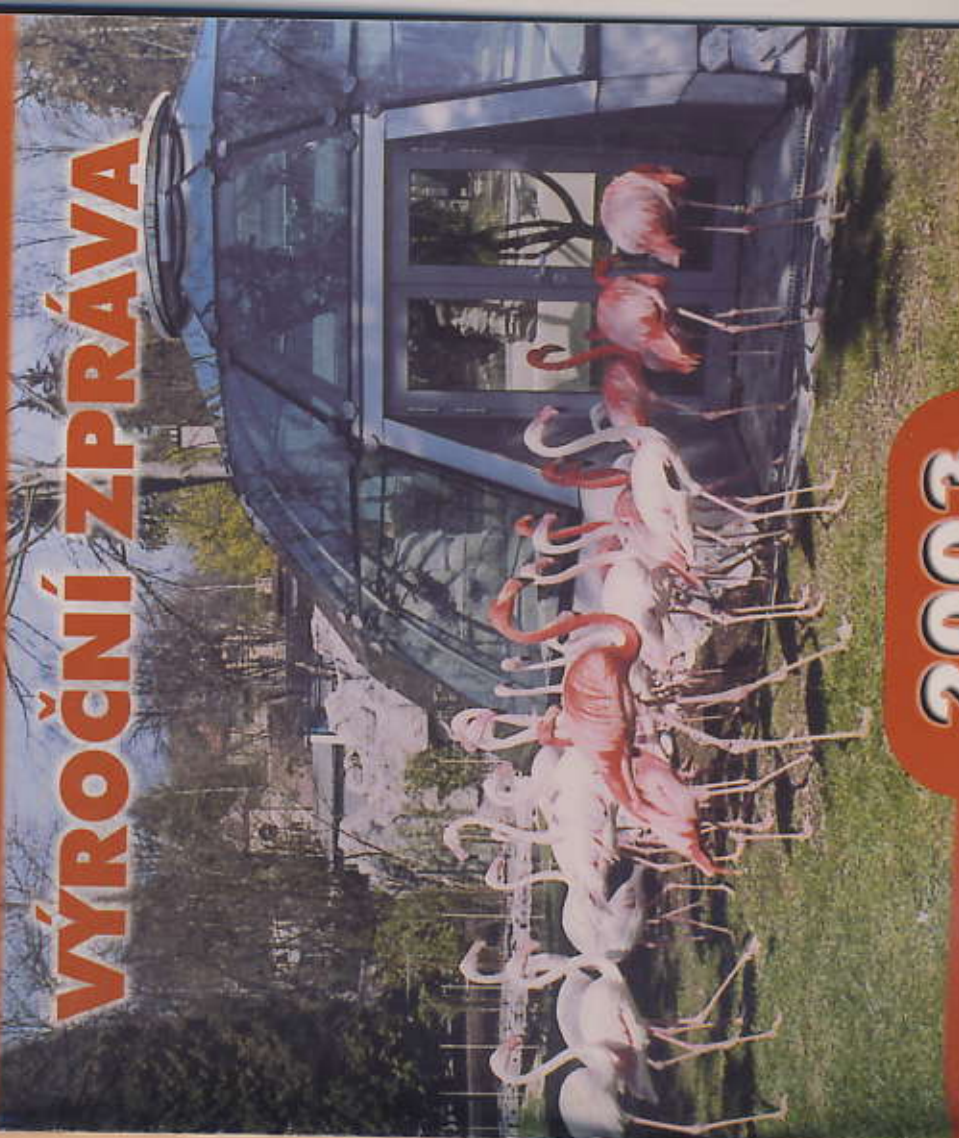

ZOO LIBEREC

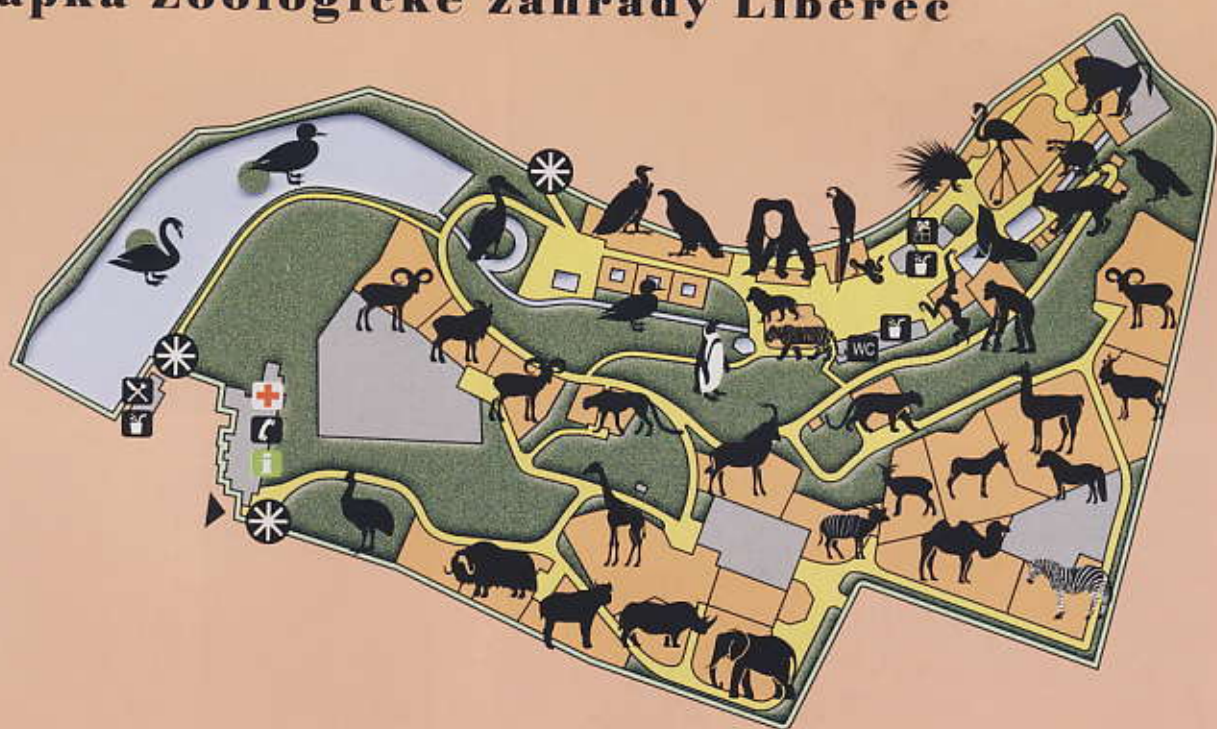
THE ANNUAL REPORT 2003
ZOOLOGICAL GARDEN LIBEREC
CZECH REPUBLIC

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2003

Mapka Zoologické zahrady Liberec

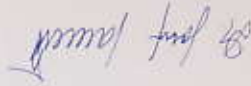
Otevírací doba:

duben – září 8 – 18 hodin
říjen – březen 8 – 17 hodin

Foto: RNDr. Josef Janeček, Lada Sedláčková,
Milošlav Kalík

V roce 2003 došlo opět k dalšímu zvýšení úrovně naší zoologické zahrady a děkují všem, kteří se na dobrých výsledcích podíleli. Zvláště děkují vedení našeho města a jeho zastupitelům, zaměstnancům ZOO, sponzorům a všem příznivcům, kteří nám pomohali nebo nás podporovali.

RNDr. Josef Jančeň
ředitel ZOO Liberec

Resume

Bear Friends,

The year 2003 was very important from both the breeder's and economic points of view. Breeding of three white tigers and the import of golden takins in the year 2002 resulted in an increase in our revenue, which was due to outstanding turnout of visitors that came to our zoo.

Our aim was to maintain our income item at the previous year's level and create suitable conditions for financing further development in our zoological garden. Despite unfavourable conditions of extremely hot weather in summer and consequent decline in the number of visitors, this task was achieved.

Our revenue was again 25 million Kč which is 60.4 % of self-sufficiency. We successfully created conditions needed for further development of flamingo winter pavilion, and turtle and cassowary run and quarters as well as for repairing Liberec ZOO foundation memorial including park adjustments, and other building works. We consider obtaining state and founder's subsidies worth 37,182,000 Kč as a success. This money will be used for owl path and seals exposition reconstruction that takes place in the lower part of the zoological garden. Along with the reconstruction of the mentioned sites the neighbouring surroundings will be also adjusted. It is a two-year project that was started towards the end of the year 2003 and after completing it, keepers' conditions of the mentioned species will be improved as well as the aesthetic shape of the zoo's lower part together with improved access for handicapped visitors.

The main attention was paid to the animals, especially to species that are endangered in wild. Breeding activities started with breeding Bearded vultures. Both bred birds were reintroduced to the wild within the European Association of Zoological Gardens' project. They were let out on 24th May 2003, in Rouillon that belongs to the Maritimes Alps, in France. The bearded vulture was exterminated there in the past. In the year 2003, we bred 9 young big birds of prey, which is so far the biggest number in the Czech zoos and probably also in the world zoos. We bred 2 Bearded vultures, 2 Steller's sea eagles, 4 Bald eagles, and a Tawny eagle.

For the first time in the Czech zoos, we managed to breed a Himalayan blue sheep female. The next significant breeding success was a Somatic wild ass female young that was born in our ZOO. There are only 63 females of this species, which is nearly extinct in wild, in the world zoos. After importing a female of crested gibbon from Beijing Zoo in 2002, and after mating with our male,

A young was born on 18th November 2003. This success means genetic improvement in crested gibbon population bred in European zoological gardens.

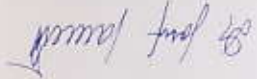
An appreciable loss was the unexpected death of our white Indian tiger.

A special attention was paid to our ZOO promotion within the environmental education programme. For example our upgraded internet pages visited 2,045,810 people from all over the world. Not only did the Czech television visit and film in our ZOO but we had also a television staff from the Russian television ORF and they filmed a programme about our ZOO for their series called "Zapisky naturalista". This programme was shown on the first Russian channel in June.

I deeply appreciate award from the Liberec citizens who gave me their votes in the survey "Personality of Liberec" where I was awarded a diploma for the first place. The most important event in our ZOO, with turnout of more than 5 thousand visitors, was the christening party of unique Golden takins, which were imported for the first time to Europe in 2002.

We can proudly say that the quality of our ZOO increased during the year 2003 and I would like to say a big thank you to everybody that participated in achieving these great results. I would especially like to thank to the city management and its representatives, ZOO employees, sponsors, and all fans that helped or supported us.

RNDr. Josef Jančeň
Director of the Liberec ZOO

UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZÁHRAD

WORLD
ASSOCIATION
OF ZOOS AND
AQUARIUMS

Název: Zoologická zahrada Liberec
 Masarykova tř. 1347/31
 460 01 Liberec, Česká republika
 příspěvková organizace

IČO: 00079651

Telefon: 482 710 616 - 7 (Switchboard)

Fax: 482 710 618

E-mail: info@zooliberec.cz

Http: www.zooliberec.cz

Zřizovatel: Statutární město Liberec
 náměstí Dr. E. Beneše 1
 460 01 Liberec, Česká republika

Primátor Statutárního města Liberec
 Ing. Jiří Kittner

Personální obsazení (Personal staff)

Ivana Jandová - sekretářka ředitele (Secretary of the Director)

Jiřina Forstová - obchodní referent (Trade Department)

Lada Sedláčková - úsek pro styk s veřejností (Education and Public Relations Department)

Kamila Nová - úsek pro styk s veřejností (Education and Public Relations Department)

Ing. Jindřiška Skřivánková - zoolog (Zoologist)

Ing. Leoš Havle - zoolog-zootechnik (Zoologist - Technician)

Jaroslava Čermáková - ekonom (Economist)

Ing. Jiří Halánek - ekonom (Economist)

Hana Hřebenová - personalistika, ekonomika práce (Personal Department)

Hedvíga Poláčková - účetní (Financial accountant)

Pavel Pěček - provozně-technický úsek (Technical Department)

Stanislav Jíra - provozně-technický úsek, investice (Tech. Department, Investment)

Ostatní zaměstnanci (Other employees)

Zoologický úsek	23 osob
Technický úsek	23 osob
Ekonomický a hospodářský úsek	7 osob
Středisko služeb pro návštěvníky	6 osob
celkový počet zaměstnanců	71 osob

Privátní veterináři (Privat veterinary surgeons)

MVDr. Vladimír Jurek
 MVDr. Martin Kareš
 MVDr. David Nejedlo

Údaje o zpracovateli Výroční zprávy: Lada Sedláčková, Františkovská 131, 460 01 Liberec 3

Úvod	3
Resume	4
Personální obsazení	6
Přehled chovatelské činnosti ZOO Liberec	8
Stav chovaných zvířat v ZOO Liberec	9
Seznam zvířat v ZOO Liberec	12
Křtiny takinů zlatých a první narozeniny bílých tygrů	20
Výzkum primátů v ZOO Liberec	21
Primatological research in ZOO Liberec	22
Veterinární péče v ZOO Liberec	23
Významné návštěvy a akce v ZOO Liberec	25
Návštěvnost ZOO Liberec	26
Nejvýznamnější akce ZOO Liberec	27
Propagace ZOO Liberec	29
Internetová prezentace ZOO Liberec	32
Výstavba, údržba a rozvoj ZOO Liberec	34
Základní ekonomické údaje ZOO Liberec	35
Ekonomika ZOO Liberec	37
Dárci a sponzoři 2003	38

samec slona indického
 female of asian elephant

samec osla samalského Aricon narozená 13. 6. 2003
 female samali wild ass called Aricon born on 13. 6. 2003

Foto na titulní stránce - nová expozice pro plameňáky, otevřena dne 18. 12. 2003
 Photograph on the front page - new exposition for flamingoes opened on 18. 12. 2003

Přehled chovatelské činnosti ZOO Liberec

Chovatelskou činnost jsme zahájili jako v předchozích letech přírůstkem u orlosupů bradatých chovaných v naší ZOO od roku 1993. V roce 2003 poprvé došlo ke snůšce dvou vajec, která byla oplozena a dne 17. 2. a 23. 2. 2003 se vylíhla dvě mláďata samčího pohlaví. Na základě jednání s koordinátorem EEP panem H. Freyem jsme druhé mládě podložili pod rodiče v pražské zoo. Obě mláďata byla dne 22. 5. 2003 odvezena na hraniční přechod Mikulov, kde byla předána koordinátorovi chovu orlosupů bradatých. 24. 5. 2003 byla mláďata z naší ZOO vypuštěna v místě Roubion patřící do oblasti Alpes Maritimes ve Francii. Oba ptáci byli v dobré kondici a byli odborným týmem sledováni. Jedná se o dlouhodobý reintrodukční proces orlosupů bradatých na svá původní stanoviště, kde poslední vyhníždění bylo zaznamenáno v roce 1880 v Rakousku a 1885 ve Švýcarsku /Graubünden/. Poněkud déle se orlosupi udrželi v Západních Alpách na francouzsko-italském pomezí, kde byl poslední exemplář zastřelen v roce 1913.

Naše zoologická zahrada k 31. 12. 2003 odchovala celkem 2,2 orlosupů bradatých.

U páru orlů kamčatských, který vyvedl v roce 2002 první mládě opět došlo ke hníždění a 21. 4. 2003 k odchovu mláďete samčího pohlaví.

U dalšího páru orlů kamčatských, který byl sestaven ke konci roku 2002, došlo k první snůšce dne 4. 4. 2003, vejce nebylo oplozeno. Z druhé snůšky 7. 4. 2003 se dne 16. 5. 2003 vyklubalo mládě, následně určeno metodou DNA, že se jedná o samici.

K 31. 12. 2003 byl odchován 2,1 orel kamčatský.

U orlů bělohlavých hníždily opět dva páry a byli odchováni 4 samci. Celkový stav orlů bělohlavých ke konci roku 2003 byl 6,2.

U orlů stepních se po čtyřech letech podařilo odchovat mládě samčího pohlaví.

U tučňáků Humboldtových byly odchovány tři samice. V roce 2003 se podařil první odchov dvou mláďat ibisů posvátných, kde zatím ještě není určené pohlaví.

Tradiční odchovy u výrů velkých /1,0/, sov pálených /1,1/ sovic sněžných /1,4/, přádelníků korunkatých /3,0/, a snovačů černavých /7,2/.

U savců jsme zaznamenali přírůstky u tamarinů pinčích /0,0,2/, pavíánů pláštíkových /0,0,3/. Úspěchem je porod u samice gibona černého dne 18. 11. 2003. Samice byla dovezena dne 28. 6. 2002 ze ZOO Peking na základě bilaterální smlouvy o dlouhodobé spolupráci mezi ZOO Liberec a ZOO Peking.

Světovým chovatelským úspěchem je narození kobylky osla somálského dne 13. 6. 2003. Tim se náš počet chovaných oslů somálských zvýšil na čtyři hřebce a pět kobyl.

Plemenná kniha oslů somálských uvádí, že k 1. 1. 2003 se na světě chová v zajetí těchto vzácných zvířat pouze 124 ks tj. 61 hřebců a 63 kobyl.

Odchovy dalších savců patří mezi pravidelně se rozmnožující zvířata, např. zebra Chapmanova /0,1/ pony shetlandský /1,0/ lama krotká /2,0/ kozorožec dagestánský /2,0/.

Prvním narozením nejen v naší ZOO, ale i v České republice je odchov samičky nahura modrého neboli ovece modré. Chovná samice byla dovezena 23. 7. 2001 z Číny ze ZOO Guangzhou. Po spojení se samcem se dne 25. 6. 2003 narodila samička. Ta patří v roce 2003 mezi čtyři mláďata narozená mláďata v evropských zoologických zahradách.

Celkový počet nahurů modrých chovaných v evropských ZOO k 31. 12. 2003 je 16,20.

U takinů zlatých se v červenci roku 2003 začalo výrazně měnit chování samce takina zlatého k samici. Bylo zaznamenáno opakované páření od 19. 10. 2003 do 27. 10. 2003.

V souladu s chovným plánem byl dovezen hřebec osla somálského ze ZOO Berlín k zajištění nepřibuzenské plemenitby. Stejný záměr byl i u dovozu samce pižmoně severního ze ZOO Mnichov. Výměnou se ZOO Praha jsem dovezli samici antilopy bongo.

Chov vodních ptáků jsme doplnili novými druhy vodních ptáků ze ZOO Tallin. Jednalo se např. o husy sněžní /1,1/, morčáky velké /1,1/ a kajky mořské /2,2/.

Výměnou jsme také získali nový pár labutí černých.

V roce 2003 uhynula samice geparda na chronický zánět pobřišnice a jater, samec rysa (21 let) dle patologického vyšetření se jednalo o nádorové bujení levé části mandibuly. Citelnou a velmi těžko nahraditelnou ztrátou je úhyn samce tygra indického-bílá forma. Bez předchozích příznaků onemocnění došlo ze dne 11. 6. 2003 na 12. 6. 2003 k úhynu. Pitvou byla zjištěna změna polohy sleziny s následnou rupturou a vykrvácením do dutiny břišní. Úhyn samice velblouda dvouhrbého byl zaviněn vysokým stářím, u samice muntžaka malého byla zjištěna ruptura gravidní dělohy, u samice buvolce běločelého - otevřená zlomenina a samice antilopy koňské - tříštivá fraktura pánve, levého kyčelního kloubu a následné oběhové selhání.

V roce 2003 bylo doneseno občany Liberce a z blízkého okolí 59 ptáků a savců převážně handicapovaných. Například - poštolka obecná 19 ks, kalous ušatý 1 ks, sluka lesní 1 ks, krkavec velký 1 ks, sojka obecná 5 ks, káně lesní 7 ks, rorýs obecný 6 ks, špaček obecný 3 ks, hrdlička zahradní 1 ks, labuť velká 2 ks, puštit obecný 1 ks a jezeček západní 5 ks.

Z 59 zvířat bylo 29 vypuštěno zpět do volné přírody /což je 49 %/, nepodařilo se zachránit 21 ks /35,59 %/, 8 ks /13,55 %/ bylo předáno do Záchranne stanice Falco v Dolním Týnci a 1 ks /1,69 %/ je ve stavu ZOO Liberec.

V roce 2003 se odchovalo celkem 50 zvířat.

Stav chovaných zvířat v ZOO Liberec

k 31. 12. 2003

(Census of Animals)

		ks	druhy
Savci	Mammals	399	49
Ptáci	Birds	404	88
Plazi	Reptiles	21	5
Ryby	Fish	128	11
Celkem	Summary	952	153

EFP - chov ohrožených druhů světové fauny zařazených do Evropských záchraných chovů

1. amazoňan zelenolící	<i>Amazona viridigenalis</i>
2. ara hyacintový	<i>Anodorhynchus hyacinthinus</i>
3. dvojbobozec indický	<i>Buceros bicornis</i>
4. gepard stíhlý	<i>Acinonyx jubatus</i>
5. gibbon černý	<i>Hylobates concolor leucogenys</i>
6. hroznýšovec kubánský	<i>Epicrates angulifer</i>
7. irbis	<i>Uncia uncia</i>
8. kakadu arový	<i>Probosciger aterrimus</i>
9. kakadu molucký	<i>Cacatua moluccensis</i>
10. kondor andský	<i>Vultur gryphus</i>
11. makak lví	<i>Macaca silenus</i>
12. nosorožec tuponosý jižní	<i>Ceratotherium simum simum</i>
13. orangutan sumaterský	<i>Pongo pygmaeus abelii</i>
14. orel mořský	<i>Haliaeetus albicilla</i>
15. orlosup bradatý	<i>Gypaetus barbatus aureus</i>
16. osel somálský	<i>Equus africanus somalicus</i>
17. pižmoň severní	<i>Ovibos moschatus</i>
18. slon bengálský	<i>Elephas maximus bengalensis</i>
19. tamarin pinčí	<i>Saguinus oedipus</i>
20. tučňák Humboldtův	<i>Spheniscus humboldti</i>
21. žirafa Rothschildova	<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>

samec orangutana sumaterského
narozen 21. 5. 1998
male sumatran orangutan
born on 21. 5. 1998

ESB - chov ohrožených druhů světové fauny v rámci Evropských plemenných knih

1. antilopa koňská	<i>Hippotragus equinus</i>
2. buvolcěk běločelý	<i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>
3. jaguár - černá forma	<i>Panthera onca</i>
4. kondor královský	<i>Sarcoramphus papa</i>
5. korunáč Selaterův	<i>Goura scheepmakeri</i>
6. koza šrouborohá	<i>Capra falconeri heptneri</i>
7. kozorožec dagestánský	<i>Capra cylindricornis</i>
8. mandril rýholci	<i>Mandrillus sphinx</i>
9. nahur modrý	<i>Pseudois nayaur szechuanensis</i>
10. orel kámský	<i>Haliaeetus pelagicus</i>
11. rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>
12. tukan obrovský	<i>Ramphastos toco</i>

samečka nahura modrého
narozena 25. 6. 2003
female blue sheep
born on 25. 6. 2003

ISB - chov ohrožených druhů světové fauny v rámci Mezinárodních plemenných knih

1. tygr indický - bílá forma	<i>Panthera tigris tigris</i>

CITES I - chov ohrožených druhů světové fauny chráněných podle zákona č. 16/1997 Sb.

1. orel bělohavý	<i>Haliaeetus leucocephalus</i>

Chov zvláště chráněných druhů živočichů podle zákona č. 114/1992 Sb.

1. čáp bílý	<i>Ciconia ciconia</i>
2. hohol severní	<i>Bucephala clangula</i>
3. jeřáb lesní	<i>Accipiter gentilis</i>
4. krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>
5. kvakoš noční	<i>Nycticorax nycticorax</i>
6. luňák červený	<i>Milvus milvus</i>
7. morčák velký	<i>Mergus merganser</i>
8. orel křiklavý	<i>Aquila pomarina</i>
9. orel skalní	<i>Aquila chrysaetos</i>
10. ostralka stíhlá	<i>Anas acuta</i>
11. sova pálená	<i>Tyto alba</i>
12. výr velký	<i>Bubo bubo</i>
13. zrzohlávka rudozobá	<i>Netta rufina</i>

mládě orla bělohavého
narozena 15. 4. 2003
young bald eagle hatched
out on 15. 4. 2003

RDB - chov ohrožených druhů světové fauny uvedených v Červené knize IUCN

1. bongo lesní	<i>Tragelaphus eurycerus</i>
2. čincila vlnatá	<i>Chinchilla lanigera</i>
3. dvojbobozec hnědavý	<i>Buceros hydrocorax</i>
4. holub nikobarský	<i>Caloenas nicobarica</i>
5. holub pestrý	<i>Geotrygon versicolor</i>
6. husa císařská	<i>Anser canagicus</i>
7. husa malá	<i>Anser erythropus</i>
8. kasuár přílbový	<i>Casuarus casuarus</i>
9. krokodýl čelnatý	<i>Osteolaemus tetraspis</i>
10. křeček zlatý	<i>Mesocricetus auratus</i>
11. lev pustinný	<i>Panthera leo</i>
12. lori žlutohrbetý	<i>Lorius garrulus</i>
13. orel královský	<i>Aquila heliaca</i>
14. pavián plástíkový	<i>Papio hamadryas</i>
15. šimpanz	<i>Pan troglodytes</i>
16. tahr himálajský	<i>Hemitragus jemlahicus</i>
17. takin zlatý	<i>Budorcas taxicolor bedfordi</i>
18. velbloud dvouhřbý	<i>Camelus bactrianus</i>
19. zebra Chapmanova	<i>Equus burchelli chapmani</i>
20. želva nádherná	<i>Trachemys scripta elegans</i>
21. želva ostruhatá	<i>Geochelone sulcata</i>

takin zlatý
golden takin

Seznam zvířat v ZOO Liberec

SAVCI (Mammalia)

Druh	stav 31. 12. 2002	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav 31. 12. 2003
aguti zlatý	1,1					1,1
Dasyprocta leporina						
antilopa koňská	4,6			0,1	3,2	1,3
Hippotragus equinus						
bongo lesní	1,1		0,1			1,2
Tragelaphus eurycerus						
buvolec běločelý	4,4	2,1		1,0		5,5
Damaliscus pygargus phillipsi						
čičila vlátná	1,0					1,0
Chinchilla lanigera						
dikobraz srstnatonosý	0,1					0,1
Hystrix indica						
gepard štlhý	1,1			0,1		1,0
Acinonyx jubatus						
gibon černý	4,2	0,0,1				4,2,1
Hyllobates concolor leucogenys						
írbis	3,1					3,1
Uncia uncia						
jaguár - černá forma	1,1					1,1
Panthera onca						
koza domácí	1,4	2,4		0,1	2,4	1,3
Capra hircus						
koza šrouborohá	3,2					3,2
Capra falconeri heptneri						
kozorožec dagestánský	9,12	2,0		1,0		10,12
Capra cylindricornis						
křeček zlatý	1,2		1,0			2,2
Mesoericetus auratus						
křeček džungarský	1,2	1,0				2,2
Phodopus sungorus						
kůň domácí - pony	1,3	1,0			0,1	2,2
Equus caballus						
lachtan hrivnatý	1,2					1,2
Otaria byronia						
lama krotká	2,3	2,0			3,1	1,2
Lama glama						
lev pustinný	1,1					1,1
Panthera leo						

SAVCI (Mammalia)

Druh	stav 31. 12. 2002	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav 31. 12. 2003
levhart mandžuský	1,1				1,1	0
Panthera pardus orientalis						
makak lví	4,9				1,2	3,7
Macaca silenus						
mandril rýholící	1,1					1,1
Mandrillus sphinx						
morče domácí	2,19	5,10,5				7,29,5
Cavia porcellus						
muntžák malý	3,2			1,1		2,1
Muntiacus reevesi						
myš bodlinatá	2,4					2,4
Acomys cabirinus						
myš laboratorní	16,80	2,0,20			0,44	18,36,20
Mus musculus var. alba						
mýval severní	1,0					1,0
Procyon lotor						
nahur modrý	1,1	0,1				1,2
Pseudois nayaur szechuanensis						
nosorožec tuponosý jižní	1,1				1,0	0,1
Ceratotherium simum simum						
orangutan sumaterský	2,1					2,1
Pongo pygmaeus abelii						
osel somálský	2,4	0,1	1,0		1,0	2,5
Equus africanus somalicus						
osmák degu	1,1	2,6				3,7
Octodon degus						
pavián plástíkový	9,11	0,0,3			1,0	8,11,3
Papio hamadryas						
pekari páskovaný	1,1					1,1
Pecari tajacu						
pes domácí	1,1					1,1
Canis familiaris						
piskomil mongolský	1,1	1,1				2,2
Meriones unguiculatus						
pižmoň severní	0,2		1,0			1,2
Ovibos moschatus						
potkan laboratorní	13,52	0,0,30			5,32	8,20,30
Rattus norvegicus var. alba						
rys ostrovid	1,1			1,0		0,1
Lynx lynx						

SAVCI (Mammalia)

Drnh	stav	odchov	prichod	ubyn	Death	odchod	stav
	31. 12. 2002	Birth	Arrival	Departure	31. 12. 2003		
seval	1.1						1.1
Lepailurus serval							0.2
ston bengalský							1.0
Elephas maximus bengalensis							4.6
simpanz	4.6						3.3
Pan troglodytes		0.1					3.4
tahr himalajský							1.0
Hemitragus jemlahicus							2.2
takin zlatý	1.1						1.0
Budorcas taxicolor bedfordi							1.4.4
tamarin pinct	1.4.2	0.0.2					1.0
Saguinus oedipus			1.0				1.3
tygr indický - bílá forma	2.3						1.2
Panthera tigris tigris			0.1				3.1
velbloud dvojhrbý	2.5						1.1
Camelus bactrianus							1.0
zebra Chapmanova	4.6	0.1					1.5
Lepus burchelli chapmani							1.3
Zirafa Rothschildova	1.3						1.0
Giraffa camelopardalis rothschildi							1.1

PTAČI (Aves)

amazona zelenohčí	1.1						1.1
Amazona viridigenalis							5.2
ara araranna							1.1
ara araranna							1.0
ara hyacinový	1.1						3.2
Anodorhynchus hyacinthinus							5.4
ara zelenokřídlý							1.2
berneska bělohčí				1.0			5.1
Brania leucopsis							0.1
berneska kanadská							0.1
Brania canadensis							0.1
čap bílý							1.1
Ciconia ciconia							1.2
berneska belohčí							1.0
Ara chloroptera							0.2
ara zelenokřídlý							1.1
Threskiornis aethiopicus							1.1.5
ibis rudý							0.1
Eudocimus ruber							0.3
jestřáb lesní							1.2
Accipiter gentilis							1.2
kachna bahamská							15.40
Anas bahamensis							13.30
kachna divoká							1.1
Anas platyrhynchos							1.1
kachnička amazonská							1.1
Amazonetta brasiliensis							

PTAČI (Aves)

Drnh	stav	odchov	prichod	ubyn	Death	odchod	stav
	31. 12. 2002	Birth	Arrival	Departure	31. 12. 2003		
dvojzoborožec hrdavý	1.1						1.1
Buceros hydrocorax							1.0
dvojzoborožec indický							1.0
Buceros bicornis							0.1
emu hrdý	1.1						1.0
Promanius novaehollandiae							1.0
hohol severní							1.0
Bucephala clangula							2.2
hohub nikobarský							1.1
Caloenas nicobarica							1.0
hohub pestrý							1.0
Geotrygon versicolor							1.0
husa běločelá							3.1
Anser albifrons							1.1
husa císařská							1.0
Anser canagicus							0.1
husa mala							1.0
Anser erythropus							1.0
husa velká							1.1
Anser anser							1.1
husa sněžná							1.1
Anser caerulescens							1.1
husice australská							2.2
Tadorna tadornoides							1.0
husice říční							4.2
Tadorna tadorna							1.0
husice rajská							3.2
Tadorna variegata							0.0.2
ibis posvátný							1.1
Threskiornis aethiopicus							1.1.5
ibis rudý							0.1
Eudocimus ruber							0.3
jestřáb lesní							1.2
Accipiter gentilis							1.2
kachna bahamská							15.40
Anas bahamensis							13.30
kachna divoká							1.1
Anas platyrhynchos							1.1
kachnička amazonská							1.1
Amazonetta brasiliensis							

PTÁCI (Aves)

Druh	stav 31. 12. 2002	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav 31. 12. 2003
kachnička hřivnatá	1,1			0,1		1,0
Chenonetta jubata						
kachnička karolinská	4,5				1,1	3,4
Aix sponsa						
kachnička mandarinská	4,5					4,5
Aix galericulata						
kajka mořská			2,2			2,2
Somateria mollissima						
kakadu arový	1,1					1,1
Probosciger aterrimus						
kakadu molucký	1,1					1,1
Cacatua moluccensis						
kalous ušatý	3,2				1,2	2,0
Asio otus						
káně lesní	2,2	0,0,2			1,0,2	1,2
Buteo buteo						
karančo jižní	1,1					1,1
Polyborus plancus						
kasuár přílbový	1,1					1,1
Casuarus casuaris						
kondor andský	1,1					1,1
Vultur gryphus						
kondor královský	1,0				1,0	0
Sarcoramphus papa						
korunáč Selaterův	1,1					1,1
Goura scheepmakeri						
krahujec obecný	0,1					0,1
Accipiter nisus						
krkavec velký			0,1		0,1	0
Corvus corax						
křepelka černoprsá	1,1			0,1		1,0
Coturnix coromandelica						
kvakoš noční	1,0					1,0
Nycticorax nycticorax						
labuť černá	1,0		1,1		1,0	1,1
Cygnus atratus						
labuť velká	1,1					1,1
Cygnus olor						
lejsěk fukienský	2,1					2,1
Niltava davidi						

PTÁCI (Aves)

Druh	stav 31. 12. 2002	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav 31. 12. 2003
leskoptev tříbarvá	1,1					1,1
Spreo fischeri						
lori mnohobarvý zelenopáskový	0,2			0,1		0,1
Trichoglossus haematodus haematodus						
lori žlutohřbetý	1,0					1,0
Lorius garrulus						
loskuták posvátný	1,0,1			1,0		0,1
Gracula religiosa						
luňák červený	1,1					1,1
Milvus milvus						
morčák velký			1,1			1,1
Mergus merganser						
orel bělobřichý	1,0					1,0
Haliaeetus leucogaster						
orel bělohlavý	4,4	4,0			2,2	6,2
Haliaeetus leucocephalus						
orel jasnohlavý	0,1					0,1
Haliaeetus vocifer						
orel kamčatský	4,3	1,1		0,1		5,3
Haliaeetus pelagicus						
orel královský	1,1					1,1
Aquila heliaca						
orel křiklavý	0,2					0,2
Aquila pomarina						
orel mořský	4,7				1,3	3,4
Haliaeetus albicilla						
orel skalní	2,1					2,1
Aquila chrysaetos						
orel stepní	2,4	1,0				3,4
Aquila rapax						
orlosup bradatý	3,1	0,2			2,2	1,1
Gypaetus barbatus aureus						
ostralka rudozobá	1,1					1,1
Anas erythrorhynchos						
ostralka štíhlá	1,1					1,1
Anas acuta						
papoušek šedý - žako	1,0					1,0
Psittacus erithacus						
papoušek vlnkovaný	2,1				1,0	1,1
Melopsittacus undulatus						

PTÁCI (Aves)

Druh	stav 31. 12. 2002	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav 31. 12. 2003
pásovník šedý <i>Poephila guttata</i>	1,1		2,0	1,0		2,1
páv korunkatý <i>Pavo cristatus</i>	2,4			0,1		2,3
pelikán bílý <i>Pelecanus onocrotalus</i>	3,5					3,5
pižmovka velká - domácí <i>Cairina moschata f. domestica</i>	2,0		0,1			2,1
plameňák kubánský <i>Phoenicopterus ruber ruber</i>	4,3,3					4,3,3
plameňák růžový starosvětý <i>Phoenicopterus ruber roseus</i>	1,2,21			0,1,1		1,1,20
poštolka obecná <i>Falco tinnunculus</i>	2,1				1,1	1,0
přádelník korunkatý <i>Euplectes hordeaceus</i>	8,8	3,0		0,5		11,3
přádelník limcový <i>Euplectes ardens</i>	1,1					1,1
puštík obecný <i>Strix aluco</i>	0,0,1				0,0,1	0
snovač černavý <i>Ploceus nigriceps</i>	5,5,4	7,2		0,0,4		12,7
sojka kápovitá <i>Cyanocorax chrysops</i>	1,1					1,1
sojkovec nádherný <i>Garrulax formosus</i>	1,0					1,0
sova pálená <i>Tyto alba</i>	3,2,6	1,1		0,0,1	2,0,5	2,3
sovíce sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	3,2	1,4			2,2	2,4
srnádec šafránový <i>Sicalis flaveola</i>	1,1,5			1,1,2		0,0,3
šáma bělořitná <i>Copsychus malabaricus</i>	1,0					1,0
tučňák Humboldtův <i>Spheniscus humboldti</i>	6,8	0,3		1,0	1,4	4,7
tukan obrovský <i>Ramphastos toco</i>	1,1					1,1
tukan rudozobý <i>Ramphastos tucanus</i>	1,1					1,1

PTÁCI (Aves)

Druh	stav 31. 12. 2002	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav 31. 12. 2003
vaza velký <i>Coracopsis vasa</i>	1,1					1,1
vír velký <i>Bubo bubo</i>	3,4	1,0				4,4
zrzohlávka rudozobá <i>Netta rufina</i>	1,2					1,2

PLAZI (Reptiles)

Druh	stav 31. 12. 2002	stav 31. 12. 2003
filikva <i>Tiliqua gerrardii</i>	1,1	1,1
aligátor čínský <i>Alligator sinensis</i>	1,0	0
broznýšovec kubánský <i>Epicrates angulifer</i>	1,1,1	1,1,1
krokodýl čelnatý <i>Osteolaemus tetraspis</i>	1,1	1,1
želva nádherná <i>Trachemys scripta elegans</i>	3,9	3,9
želva ostruhatá <i>Geochelone sulcata</i>	1,1,5	1,1

RYBY (Pisces)

Druh	stavy	Druh	stavy
čichavec modrý <i>Trichogaster trichopterus sumatranus</i>	5	čichavec perleťový <i>Trichogaster leerii</i>	3
parma <i>Barbus sp.</i>	12	kapr obecný - nishikigoi <i>Cyprinus carpio</i>	33
krunýšovec <i>Ancistrus sp.</i>	20	mečovka mexická <i>Xiphophorus hellerii</i>	18
neonka obecná <i>Paracheirodon innesi</i>	16	parmička z Oděsy <i>Puntius sp.</i>	4
skalára amazonská <i>Pterophyllum scalare</i>	4	tetra konžská <i>Phenacogrammus interruptus</i>	10
tetra ozdobná <i>Hyphessobrycon ornatus</i>	3		

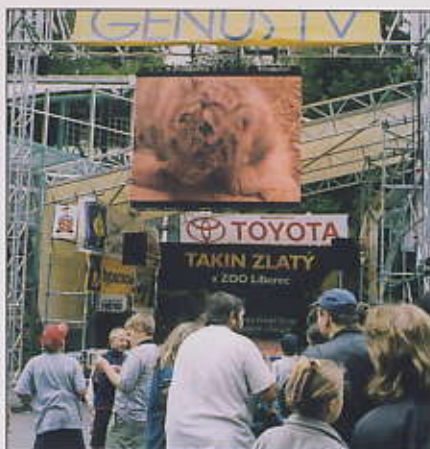
Křtiny takinů zlatých a 1. narozeniny bílých tygrů 21. 6. 2003 (Christening party of golden takins and first birthday of white tigers on 21. 6. 2003)

Kmotři takinů zlatých místopředseda Senátu ČR MUDr. Přemysl Sobotka, poslanec Parlamentu ČR Tomáš Hasil společně s primátorem města Liberec Ing. Jiřím Kittnerem, vyherkyní soutěže o jména takinů Ludmilou Anchovou, moderátorem Martinem Dejďarem a ředitelem ZOO Liberec RNDr. Josefem Janečkem.

Godparents of golden takins- senate vice-president of Czech republic MUDr. Přemysl Sobotka, Czech MP Tomáš Hasil, together with Chief magistrate of the town Liberec Ing. Jiří Kittner, winner of the name giving competition Ludmila Anchová, moderator Martin Dejdar and ZOO Director RNDr. Josef Janeček.

křestní list takinů zlatých
birth certificate of golden takins

Výzkum primátů v ZOO Liberec

Marina Vančatová, Fakulta humanitních studií UK, Praha

V roce 2003 se v ZOO Liberec uskutečnil výzkum primátů v několika následujících projektech:

- 1. Růst a vývoj lidoopů.** Pokračoval dlouhodobý výzkum růstu šimpanzů a orangutanů. Uskutečnilo se měření a vážení těchto dlouhodobě zkoumaných lidoopů. Celkem bylo měřeno 48 různých parametrů (Zlámalová et al 1994, 1995 a, 1995 b, Vančata et al 1995): 9 rozměrů hlavy, 15 parametrů na horních končetinách a 12 na dolních končetinách, 9 parametrů trupu a velikosti těla.
- 2. Reakce primátů na zrcadlo.** V roce 2003 jsme začali výzkum zaměřený na reakci různých druhů primátů na zrcadlo. V průběhu demonstrace zrcadla zvířatům se registrují různé vzorce chování, spojené s touto reakcí. V průběhu pokusu zvláštní pozornost byla zaměřena na pohlavní rozdíly v reakci, na věkové rozdíly, na charakter reakcí u různých druhů primátů (šimpanzi, orangutani, gibboni). Bylo použito jak klasické zrcadlo, tak i jednosměrná zrcadlová folie, která umožňuje pořizovat videozáznam pokusu.
- 3. V roce 2003 v ZOO Liberec pokračovaly experimenty zaměřené na kreslicí aktivitu lidoopů.** Kromě šimpanzů Tedyho, Jimiho, Majoránky, kteří úspěšně kreslí již několik let, se podařilo dosáhnout toho, že začali kreslit také šimpanzi Kongo, Kuba a mládě orangutana Ziki.

reakce šimpanze Jimiho na zrcadlo (Foto V. Bischof),
reaction on the mirror of chimpanzee Jimi (Photo V. Bischof)

obrázek nakreslený šimpanzem Jimim
the picture drawings by chimpanzee Jimi

Poděkování:

Žádný z těchto projektů by se nemohl uskutečnit bez laskavého svolení ředitele zahrady RNDr. J. Janečka, a bez obětavé pomoci zooložky ing. J. Skřivánkové. Naše poděkování patří také ošetřovatelkám šimpanzů paní J. Kyzlíkové a D. Jichové.

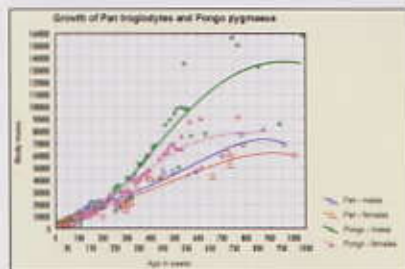
Marina Vančátová, Faculty of Humanities, Charles University in Prague, Prague

1. Chimpanzee and orangutan growth and development. In this project, longitudinal research of captive apes have included measuring of 48 body parameters including body mass and body height. parameters (Zlámalová et al 1994, 1995 a, 1995 b, Vančata et al 1995): 9 head dimension, 15 upper limb parameters and 12 lower limb parameters, and 9 trunk and body size parameters.
2. Reaction of primates to mirror. The research of focused on reaction of various primate species to the mirror has started in 2003. In the course of the mirror session all behavioural patterns are registered connected with this experiment. We have paid a special attention to the differences correlated with sex, age species specific characters among various primate species (chimpanzees, orangutans, gibbons). Besides a glass mirror also one-way mirror membranes has been used that made possible a video-recording of an experiment.
3. Experiments focused on ape picture making activities have continued also in 2003. Besides chimpanzees Tedy, Jimmi and Majoranka, that started their picture making years ago, we have been successful to start make pictures also with chimpanzees Kongo and Kuba as well as orangutan infant Ziki.

Acknowledgements

Any of these project would not be possible without kind permission of the director of ZOO Liberec Dr. Josef Janeček and without an enthusiastic help of the chief-zoologist Ing. J. Skřivánková. Our sincere thanks belong also to the chimpanzee keepers, Mrs. J. Kyzliková a Mrs. D. Jichová.

měření šimpanze v ZOO Liberec
(Foto M. Vančátová)
measuring of chimpanzee in Liberec ZOO
(Photo M. Vančátová)

růst hmotnosti u šimpanzů a orangutanů,
development of the body mass parameters
of chimpanzees and orangutans

Veterinární péče v ZOO Liberec byla zajištěna stejným způsobem jako v předchozích letech tak, aby každý člen veterinárního týmu měl pravidelný kontakt s veterinární problematikou v jednotlivých chovech zvířat. Tento systém usnadňuje orientaci v nenadálých situacích. Zvýšenou pozornost jsme věnovali preventivním vyšetřením. Řada nových úkolů vyplynula z metodických pokynů Státní veterinární správy. V souvislosti s našim vstupem do Evropské unie se zvýšily nároky na prevenci nálezů i v chovech zvířat v zoologických zahradách.

Ze zajímavých klinických případů v roce 2003 vybíráme: na počátku roku se objevilo v chovné skupině šimpanzů onemocnění horních cest dýchacích infekčního původu. Ve většině případů postičilo perorální podání podpůrných preparátů. Při přetrvávajících potížích byla nasazena antibiotika, v jednom případě jsme museli přistoupit k injekční aplikaci. Přesto, že tento způsob léčby je u šimpanzů spojen se značnými obtížemi, vedl k úspěšnému zvládnutí onemocnění. V únoru byly pozorovány poruchy pohybu u dvouletých mláďat šimpanzů. Mláďata Judy a Tea se pohybovala neochotně s příznaky bolestivosti. Obě matky chránily mláďata natolik, že klinické vyšetření nebylo možné. Museli jsme přistoupit k imobilizaci obou samic. Teprve pak bylo možno obě mláďata vyšetřit, odebrat vzorky k laboratorním vyšetřením a mláďata vyšetřit i rentgenologicky. Závěr vyšetření potvrdil předpokládané poruchy ukládání minerálních látek v kostech v období růstu.

atakovatý samec lamy krotké
male of llama after being attacked

U jednoho mláděte byla na rentgenovém snímku zjištěna patologická zlomenina kosti lýtkové. Vznik onemocnění byl podmíněn shodou nepříznivých okolností. Snížený příjem mateřského mléka, roční období s nedostatkem slunečního svitu a neochotou mláďat přijmout perorální léčiva. Po opakované injekční léčbě, která bohužel představovala imobilizaci matek, se stav postupně upravil.

Samec lamy krotké opakovaně napadl odrůstající mláďata samčího pohlaví. Mnohočetné rány byly sešity. Nejzávažnějším problémem byla rekonstrukce poškozených ušních boltců, na které se samec při svých útocích převážně zaměřil. Zvířata se pod antibiotickou clonou zotavila.

U mláďat tygra indického - bílé formy byla při rutinním bakteriologickém vyšetření zachycena salmonela. Po stanovení citlivosti byla zvířata přeléčena odpovídajícím antibiotikem.

Samice antilopy koňské ulehla a nebyla schopna vstát. Stav zvířete se ani po infuzní terapii nezlepšoval. Následně došlo k úhynu. Při pitvě byla zjištěna fraktura pánve a levého kyčelního kloubu. Úraz vznikl pravděpodobně pádem zvířete.

Samice geparda náhle onemocněla, zvíře vykazovalo nervové příznaky, ztrátu orientace a poruchy pohybu. Přes okamžité ošetření se stav nelepšil a zvíře do druhého dne uhynulo. Při pitvě bylo zjištěno chronické onemocnění jater a pobřišnice s akutní zánětlivou komplikací. Virová a bakteriální etiologie nebyla potvrzena.

Samec tygra indického - bílá forma náhle uhynul bez předchozích příznaků onemocnění. Pitvou bylo zjištěno vykrvácení do dutiny břišní v důsledku ruptury sleziny. Příčinou byla změna polohy sleziny s kompresí cév. Výskyt takového onemocnění u velkých šelem je velice vzácný.

Stará samice velblouda dvouhrbého ulehla a nereagovala na léčbu. Po úhynu byl zjištěn hnisavý zánět pobřišnice, rozpadající se novotvary a poškození jater.

Za účelem kontroly chovu v chovné skupině šimpanzů byla dohodnuta aplikace antikoncepčního implantátu u vybraných samic. Zvířata byla imobilizována, vyšetřena ultrazvukem a byl jim podkožně aplikován implantát, který zabrání nežádoucímu zabřeznutí.

Ve skupině tamarinů pinčích se u mláďat vyskytly obdobné problémy s pohybem jako u mláďat šimpanzů. U tohoto druhu je možné injekční ošetření a tak mohla být neprodleně zahájena léčba.

Rentgenologicky byly zjištěny rachitické změny na kostře. Stav se postupně upravil i v souvislosti s podniknutými chovatelskými opatřeními. Jako nejdůležitější se podle zkušeností jeví úprava světelného režimu s odpovídajícími vlnovými délkami světla.

U plameňáků se opakovaně vyskytovaly kožní problémy na končetinách. Jemná kůže praskala a snadno se infikovala. Intenzivní lokální léčba a zejména přemístění ptáků do prozatímního výběhu, kde se podařilo vytvořit podmínky, které se blížily jejich přirozenému prostředí, výskyt potíží výrazně snížil.

U samice zebry Chapmanovy se objevil zánět škráry kopytní. Stav se projevoval zejména silným kulháním. Zebra byla imobilizována a kopyta byla upravena ve spolupráci s profesionálním kovářem. Úprava kopyt přinesla zvířeti žádoucí úlevu.

V rámci udržení kontaktu se současným stavem veterinární medicíny jsme se zúčastnili pravidelného Mezinárodního sympozia o chorobách zoozvířat v Římě, Pracovního zasedání asociace veterinárních lékařů ZOO německy mluvících zemí v Duisburgu a Semináře o chorobách exotů a zoozvířat České asociace veterinářů ZOO v Židlochovicích.

Zpracoval MVDr. Vladimír Jurek

imobilizace zebry Chapmanovy
immobilization of Chapman's zebra

samice gibbonů černého dovezená ze ZOO Peking
s mládětem narozeným 18.11. 2003
female black gibbon imported from Beijing ZOO
with young born on 18.11. 2003

Významné návštěvy a akce v ZOO Liberec:

- Leden - naši ZOO navštívil Ing. Jan Filip ze Sdružení česká ZOO
- Únor - Zoologickou zahradu Liberec poctil návštěvou první sekretář Jihoafrického velvyslanectví v Praze, pan Seemane Abia Molapo
- Březen - ZOO Liberec navštívil náměstek místopředsedy vlády České republiky, PhDr. František Kozel
- Duben - návštěva místopředsedy vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje, PhDr. Petra Mareše, ČSc.
- ZOO Liberec navštívili pracovníci ze ZOO Bratislava
- Květen - proběhlo natáčení zástupci ruské televizní stanice ORT pořadu o naší ZOO do jejich programu "Zápisky naturalista"
- Červen - dne 21. 6. 2003 proběhly křtiny takinů zlatých, kmotry se stali poslanec Parlamentu ČR Tomáš Hasil a první místopředseda Senátu MUDr. Přemysl Sobotka. Moderátorem byl Martin Dejdar, vystoupila skupina Pussy
- Červenec - ZOO Liberec navštívil poslanec Ing. Libor Ježek
- z Holandska si přijeli prohlédnout naši zahradu chovatelé z Burgers Zoo Anherm - Christian Luttenberg, Elke Denekamp a Miranda Verbeen a ze ZOO Wissel Epe chovatel ptáků Serge Smulders
- Srpen - ZOO Liberec byla poctěna návštěvou z Německa, ve složení: ředitel ZOO Cottbus, Dr. Jens Kaemmerling, předseda ptáčího klubu Berlin, pan Wolfgang Haeusler a kurátor primátů a malých savců Tierpark Berlin Friedrichsfelde, pan Klaus Rudloff
- Září - setkání poslanců Parlamentu ČR v ZOO Liberec, zahradu navštívil poslanec Ing. Miroslav Váňa
- ZOO Liberec navštívil pan Andrej Kotkin, ruský spisovatel, který byl na cestě po českých zoologických zahradách, o kterých se rozhodl napsat knihu
- Ríjen - na sále ZOO Liberec se konala odborná beseda pro učitele přírodopisu základních škol o naší ZOO a chovaných druzích. Besedy se zúčastnil ředitel RNDr. Josef Janeček
- Prosinec - slavnostní otevření nové expozice výběhu a zimoviště plameňáků, za účasti primátora města Liberce pana Ing. Jiřího Kittnera, náměstkyně primátora paní Dagmar Heřusové, poslanců Parlamentu ČR paní Mgr. Zdeňka Horníkové a pan Ing. Libor Ježek

Účast ZOO Liberec:

- Duben - pracovní schůzka UCSZ v ZOO Jihlava, které se zúčastnil ředitel RNDr. Josef Janeček, za ekonomické odd. Jaroslava Čermáková
- účast na slavnostním vyhlášení soutěže o odchov a expozici roku v Zoologických zahradách, které pořádá Sdružení česká ZOO ve Štramberku
- Květen - RNDr. J. Janeček navštívil ministra životního prostředí RNDr. Libora Ambrozka
- Setkání ředitelů českých, slovenských a polských zoologických zahrad se tentokrát konalo v ZOO Chomutov
- Červen - ředitel RNDr. J. Janeček a pan J. Semirád navštívili ZOO Mníchov, Německo, odkud transportovali do ZOO Liberec pižmoně severního
- Valná hromada UCSZ se v roce 2003 konala v ZOO Bojnice na Slovensku
- RNDr. J. Janeček navštívil ZOO Chleby, při té příležitosti byl transportován muntžák malý

Nevýznamnější akce ZOO Liberec

První pozvánkou do zimní ZOO bylo natočení pořadu s Českou televizí - "Výden v regionu, kde se předstává některá narozená mláďata z roku 2002. Pořad "Pojďte s námi do ZOO" na Českém rozhlasu 2 měl premiéru v lednu a několikrát došlo k jeho repríze. Byl o nové dovezených takinlech zlatých a narozených mláďatech tamariňů pinčích.

V březnu se v zábavném centru Babylon konal Den otevřených dveří, v rámci toho některé účastníci zavítali i do ZOO. I v tomto roce jsme se přihlásili na čtyři ročník velkého cestovního ruchu Euroregion Tour 2003, který proběhl na výstavě v Jablonci nad Nisou, kde jsme měli svůj propagacní stánek.

V dubnu MŠ Korálek vybrala sponzorský dar pro ZOO, děti částku věnovaly želvám ostruha-
tým, které si mohly v Pavilonu tropů i prohlédnout. Na závěr akce se svezly našim vláčkem.

Už podruhé nás oslovilo Kulturní a společenské centrum Lidové sady Liberec, abychom se zúčastnili připravované vědomostní soutěže "SOVA - Seznam se a vyhráj" pro žáky 5 tříd. Smyslem celé soutěže je seznámit děti se zajímavými kulturními zařízeními a zvýšit jejich zájem o kulturní dění v našem městě. Do soutěže jsme připravili 50 otázek ze ZOO. Zúčastnili soutěže předcházející exkurze našeho zařízení. Soutěž se vydarila a domluvíli jsme se na dalším pokračování.

Každoročně se přihlašujeme do soutěže zoologických záhrad a "Odehovek roku" a "Expozice roku". Byl to už 9 ročník. Do soutěže "Expozice roku" jsme přihlásili pavilon šelem, vzhledem k tomu, že se do této kategorie přihlá-

sily jen dvě ZOO nebyla tato kategorie hodnocena. Do soutěže o "Odehovek roku" se přihlásilo 10 zoologických záhrad celkem s 27 odehovek. Naše ZOO v kategorii savců získala třetí místo za narození mláďat tygrů bílých, v kategorii ti ptáci jsme získali druhé místo za odehov orla kamčatského a dvě třetí místa za odehov orla mořského a orla supa bradatého.

Se Severočeským magazínem, Denkem Bohemia jsme připravili pro čtenáře pravidelnou měsíční soutěž o vstupenky do ZOO. Take nás navštívili hráč FC Slovan Václav Koloušek, který po prohlídce věnoval naší ZOO sponzorský dar. V květnu jsme si s kmotry mláďat bílých tygrů připomněli první narození těchto vzácných šelem. Jako každoročně jsme otevřeli sezónu akcí pro návštěvníky s názvem "Vítání s novými mláďaty v ZOO Liberec", společně s hostem Pavlem Vitkem jsme symbolicky pokřtili malého tučňáka.

Na konci měsíce května jsme oslavili "Den dětí s hostem Honou Ozakovou, která se zároveň stala kmotrou narozených drápkatých opicěk - tamariňů pinčích.

Vážíme si toho, že nás navštíví první ruský kanál ORT program, pořad "Zápisový naturalista" - je to nejpopulárnější ruský turistický pořad, který se vysílá každou sobotu. Reportáže o ZOO Liberec se v TV objevily na začátku měsíce června, kdy se turisté rozhodli kam jet na dovolenou. V červnu liberecký pěvecký sbor Severáček hostil v Liberci 50 dětí ze Stockholmu a navštívili s nimi

autogrammiada zpeředa Alise Bělové na představení s názvem "RČT" 30. 8. 2003
summer show "Woodbye holidays" with Radio Contact Liberec and the guest singer Alise Bělová on 30. 8. 2003

Srpen - ředitel RNDr. J. Janěček a pan Semirad TPI navštívili Holandsko.

Září - účast ředitel RNDr. Josefa Janěčka a některých pracovníků ZOO Liberec na výroční konferenci Evropských zoologických záhrad a akvárií (EZA) v Lipsku.

Rijgen - ředitel RNDr. J. Janěček a někteří vedoucí pracovníci (Ing. Skřivánková a p. Jira) navštívili ZOO Dvůr Králové nad Labem

Listopad - ředitel RNDr. J. Janěček navštívil ZOO Bronx v USA

Prosinec - ředitel RNDr. Josef Janěček se zúčastnil zasedání Světové asociace zoologických záhrad a akvárií (WAZA), které se konalo v San Jose, v Kostarce

Liberec transportovali osla somalského

Návštěvnost ZOO Liberec

(Attendance ZOO)

Počet návštěvníků ZOO Liberec
rok 2002 382 638
rok 2003 319 351

Jedná se o průměrnou návštěvnost za několik posledních let.

V porovnání s rokem 2002, kdy Zoologickou zahradu Liberec navštívilo 382 638 návštěvníků je to o 33 267 návštěvníků méně. I přes velké reklamní kampaně se nám nepodařilo dosáhnout vyšší návštěvnosti. Důvodem bylo dlouhodobě extrémně teplo počasí, které ovlivnilo návštěvnost ZOO.

Grafické vyjádření návštěvnosti ZOO Liberec v tisících návštěvníků za roky 1993 - 2003

i Zoologickou zahradu Liberec. Další Den dětí jsme oslavili společně s GE Capital Bank Praha, který probíhal v ZOO po celý den.

V DDM Rumburk každoročně přebíráme peněžní dar pro naši Zoologickou zahradu. Na akci jsme zavítali s dravými ptáky - výrem velkým, orlem skalním a poštolkou a povídali o jejich životě.

Za nejvýznamnější akci považujeme křtiny vzácných takinů zlatých spojenou s oslavou prvních narozenin mláďat bílých tygrů. Celou akci moderoval Martin Dejdar, po celou dobu probíhala autogramiáda hokejistů HC Bílí tygři.

Přítomen byl i primátor města Liberce Ing. Jiří Kittner a mnoho zajímavých hostů. Kmotrem takinů zlatých se stal poslanec Parlamentu ČR Tomáš Hlasil a místopředseda Šenátu ČR MUDr. Přemysl Sobotka. Zájem o naši ZOO projevívali studenti a pedagogové z Obchodní akademie Příbram, kteří nás před prohlídkou oslovili a požádali nás, abychom jim představili ZOO a pověděli jim něco zajímavého ze zákulisí.

Naši ZOO oslovila základní škola PRODYS Liberec, kde jsou děti se specifickými vývojovými poruchami chování a schopnosti učení, které jsme věnovali vstupenky do ZOO a batohy.

V červenci nás navštívilo 150 dětí a 27 výchovných pracovníků ze šesti států. Všichni byli ze sedmého ročníku Mezinárodního tábora dětí z dětských domovů. ZOO Liberec jim věnovala volné vstupenky. Celá akce byla pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí ČR a za morální podpory ambasad zúčastněných zemí. Městské informační centrum Liberec nám umožnilo prostřednictvím jejich výlohy prezentovat ZOO a pozvat k návštěvě. Taktéž i zábavné Centrum Babylon nám umožnilo prezentovat se prostřednictvím výlohy v jejich zařízení. Letošní rok jsme poprvé vyhlásili „Prázdninovou fotografickou soutěž“, společně s rádiem RCL a Libereckým dnem, která byla velice úspěšná. Vyhodnocení celé akce a předání cen jsme uskutečnili na konci prázdnin.

V srpnu jsme natočili pořad s Českou televizí o vzájemné výměně ohrožených druhů zvířat ZOO Liberec s čínskými zoologickými zahradami a o narození mláďete nahura modrého (první odchov v ČR). Honza Musil se stal pravidelným hostem v naší ZOO, tentokrát přijel s pořadem "S Miláčkem a Mazlíky do ZOO". Hlavním cílem tohoto pořadu bylo propagovat ZOO a časopis Náš miláček. Součástí programu bylo v dopoledních hodinách vysílání 60ti minutového živého pořadu v rádiu Regina-Region o zajímavých zvířatech s pozvánkou do Zoologické zahrady Liberec na odpolední akci.

S MF Dnes jsme pořádali devítidílnou soutěž o zajímavých zvířatech ze ZOO Liberec. Soutěžilo se o volné vstupenky.

Na konci srpna proběhla akce "Prázdniny až do konce" s rádiem RCL a hostem Alešem Brichtou. Součástí akce bylo malování na edukační keramiku, která byla u nás představena poprvé. Zájemci si mohli vyzkoušet svoji fantazii a výrobek odnést domů na památku.

Při příležitosti slavnosti slámy "Slamák 2003" jsme dostali od pořadatelů této akce model ze slámy, který jsme umístili v areálu ZOO a který měl úspěch hlavně u malých návštěvníků.

V září jsme se zúčastnili prezentace na Fun Expo a Dni otevřených dveří v Centru Babylon v Liberci. V říjnu jsme uspořádali výtvarnou soutěž ke Dni zvířat a některé obrázky ohodnotili vstupenkou

den otevřených dveří v Kojeneckém ústavu a dětském domově v Liberci 2. 12. 2003
opening day in Nursing and Children house in Liberec on 2. 12. 2003

do ZOO. Zúčastnili jsme se besedy s diapositivy o Zoologické zahradě v Čajovně 82 v úni pro Trabant club. Beseda měla velký úspěch. V říjnu se na České televizi už po několikáté objevil úspěšný pořad o kozorožcích dagestánských, které chová ZOO Liberec.

Návštěva 25 učitelů přírodopisu, přírodovědy, zeměpisu, koordinátoři environmentální výchovy ZŠ a SŠ se zúčastnili přednášky a prohlídky v ZOO. Tématem návštěvy byla: Světová síť Zoologických zahrad jako nástroj uchování ohrožených a vzácných živočišných druhů, úspěchy a problémy ZOO. Vše pod záštitou Pedagogického centra Liberec. Přednášku vedl ředitel ZOO RNDr. Josef Janeček společně s vedoucí zoologického úseku Ing. Skřivánkovou.

V měsíci listopadu nás požádala ZŠ Barviřská o prohlídku s odborným výkladem pro žáky 8 tříd. Pro "Dobré ráno" na ČT jsme natočili pořad o začínající rekonstrukci „Sovi stezky a bazénu lachtanů“ a o nově otevřeném zimovišti pro plameňáky.

Ke konci měsíce jsme na pozvání Etického fóra navštívili Krajskou knihovnu Liberec, kde jsme měli přednášku o ZOO Liberec, představili šimpanze Majoránku a orla skalního. V prosinci jsme dostali pozvánku na Den otevřených dveří do Kojeneckého ústavu a Dětského domova v Liberci. Propagační pracovníce dětem věnovaly trička a plakáty zvířat, které je velmi potěšily.

Každoroční akcí je "Mikuláš v ZOO". Akce je velice oblíbená zejména u malých návštěvníků. Děti dostaly mikulášskou nadílku a společně s čerty si mohly zasoutěžit ve zpěvu.

Poslední akcí v tomto roce bylo slavnostní otevření zimoviště pro plameňáky. Akce se zúčastnili zástupci Statutárního města Liberce pod vedení primátora Ing. Jiřího Kittnera, dále pak poslanci Parlamentu ČR Ing. Libor Ježek a Mgr. Zdeňka Horníková a další významní hosté.

Rok 2003 byl velice úspěšným v odchovech dravých ptáků v počtu 9. Poprvé se nám podařil odchov dvou mláďat orlosupa bradatého, která byla i letos úspěšně vypuštěna do volné přírody ve Francii.

Významný byl i odchov dvou mláďat orla kamčatského. Jsme pátou Zoologickou zahradou na světě, kde se rozmnožení daří.

Propagace ZOO Liberec

Zoologická zahrada Liberec je významným kulturním zařízením města Liberce. Každým rokem ji navštíví několik set tisíc návštěvníků, kteří od každé své návštěvy očekávají vždy něco nového. Vzhledem k velkému zapojení do záchranných systémů pro zachování ohrožených druhů zvířat má Zoologická zahrada Liberec stále větší význam z pohledu evropského a od roku 2000 i též světového. Na základě mimořádně vzácné kolekce chovaných zvířat a významných chovatelských úspěchů jsme se v roce 1994 staly členy Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA), kde v rámci Evropského záchranného programu (EEP) této asociace je ZOO Liberec zapojena 21 druhů zvířat. V roce 2000 se dostalo Zoologické zahradě Liberec nejvyššího ocenění, byla přijata do Světové asociace zoologických zahrad (WAZA) a patří tak mezi 160 nejvýznamnějších ZOO světa.

Proto se snažíme neustále Zoologickou zahradu vylepšovat, rozšiřujeme kolekci zvířat o zajímavé druhy, zdokonalujeme informační systém, který slouží návštěvníkům i ke vzdělávání, vydáváme nové propagační materiály a letáky, spolupracujeme s informačními středisky a pravidelně se účastníme některých propagačních akcí v regionu i mimo něj.

Po celý rok se snažíme posluchače, čtenáře i diváky informovat o dění v Zoologické zahradě, o novinkách, přírůstcích, akcích, nových stavbách, především prostřednictvím Úseku pro styk s veřejností a propagace ZOO Liberec. Důležitou složkou propagace je také internet. Za rok 2003 navštívilo naše internetové stránky 2 045 810 zájemců z celého světa. V současné době dochází k aktualizaci internetových stránek i v anglické verzi.

Významná je spolupráce s médii. V oblasti televizního vysílání spolupracujeme s TV Prima, TV Nova, ČT1, regionální televizí Genus TV, Terra TV, RTMedia. Významná je i propagace v různých rádiích, jako např. RGL, kde ve spolupráci pořádáme pravidelnou soutěž "Vaše správná trefa" o vstupenky do ZOO. Český rozhlas Radiožurnál, Český rozhlas Sever, kde pravidelně natáčíme pořad "Mazlíčci", Český rozhlas 2 Praha, Regina+Regiony, EuroK, rádio Proglas, rádio Černá hora, rádio Impuls, také v tisku - Deník Bohemia SD magazin, kde jsme pořádali soutěž o vstupenku do ZOO, Blesk, Právo, MF Dnes, Liberecký den, tisková agentura Korzo, ČTK a další. Úzce spolupracujeme s redakční radou "Zpravodaje liberecké radnice" a "Týdne v Liberci", který vydává Genus TV. Rozšířena byla i spolupráce s HC Bílí tygři, kteří nám dělají velkou propagaci v rámci celé republiky. Pravidelností jsou i články v jejich vydávaném časopise Bulletin.

Pravidelně se prezentujeme v katalogu Atlas - Kam v ČR?, časopise Silva Bohemica - "Český les" - celostátní měsíčník pro lesníky a myslivce, průvodci po Čechách, Moravě a Slezsku, časopise Náš miláček, klubu Tandem Modrá pyramida, časopis 100+1 nás požádal o zapůjčení fotografií lachtanů hřivnatých, letní publikaci Dassis 2003 - Sport a turistika (informace o ZOO umístěny i na www), časopise Naše nejmilejší zvíře (článek o takinech zlatých), spolupráce na Turistických pasech 2003, knižní redakce Nakladatelství Olympia Praha - vydávání publikace o Zoologických zahradách ČR a SR s obrázky, magazin Hospodářských novin - informace o vypouštění orlosupů, Krkonoše - Jizerské hory - článek o dovozu takinů zlatých, Mladý svět - článek "Chovej se jako člověk" - foto našich šimpanzů, prezentace v brožuře - "Kam?" v regionu, prezentace na teletextu ČT1 v období červen-září 2003. Velkou propagaci jsme měli v časopise "V" - 2 ročník Léto 2003, je to exkluzivní časopis o Libereckém kraji pro každého, kdo chce být v obraze, velký prostor v podobě 8 stran + fotografií zvířat se stal významnou propagací. Knižní klub nás pomocí našich letáček propagoval po celé ČR. Každoroční je i prezentace v Atlase školství - Liberecký kraj a její internetová aplikace, poprvé jsme navázali spolupráci s časopisem Impulsy Krušnohoří - magazin pro severozápadní Čechy a společenským časopisem Sirius, součástí prezentace byl i plakát bílého tygra s názvem "Chci být s tebou" - prodej tohoto časopisu přispěl na chov bílého tygra, kterého tento časopis vyhlásil zvířetem roku 2003.

Dvakrát se uskutečnily rozhovory o naší ZOO s moderátorem Honzou Musilem do časopisů Náš miláček a čtrnáctideníku Recepty prima nápadů. Velmi významná je i spolupráce v barevném místopisném turistickém průvodci - "Český ráj" s mapovým atlasem - 1. vydání, anglické verzi, dále v celostátní inzerci na severu www.vyroby-sluzby.cz, cestovním lexikonu na www stránkách, katalogu cestovního ruchu Kompas - spolupráce byla uzavřena až do roku 2005 a prezentace byla rozšířena na www stránky a na stránky podnikatelského call centru.

V dolní části ZOO jsme ve výstavní síni uspořádali další tematickou výstavu na podporu ohrožených druhů, tentokrát tygrů, s názvem „Pomozte tygrům přežít“. Výstava je obohacena panely s odborným výkladem. Součástí této kampaně byl i prodej tematických

ohce s Honzou Musilem
"S Miláčkem a Mazlíky do ZOO" 2. 8. 2003
summer show with moderator Honza Musil
"With pets and darlings to the ZOO" on 2. 8. 2003

triček s logem tygra. Chodba pavilonu žiraf slouží také k výstavním účelům, jsou zde obrázky dětí z MŠ a ZŠ Liberecka a výstava plakátů afrických zvířat, kterou podporuje Africké velvyslanectví v Praze.

Rozšířili jsme naše propagační materiály o nové skládané pohledy, vydali jsme další 3 druhy pexes - mláďata, zvířata, mláďata bílých tygrů, začali jsme pracovat na nové klíčence bílého tygra. Firma West media Plzeň nám v rámci spolupráce věnovala dva billboardy takinů zlatých, které se nám podařilo umístit na dálničním úseku před Libercem a v sezóně na dálnici od Prahy. Nový je také reklamní poutač "šelmy" na hraničním přechodu směr od Německa ve Varnsdorfu.

V závěru roku se nám podařilo navázat velmi významná spolupráce s hypermarketem Hypernova, kde nám umožnili pověsit velký plachtový billboard s motivem bílých tygrů a pozvánkou do ZOO Liberec.

S centrem Babylon jsme rozšířili spolupráci v oblasti vydávání informační brožury Libereckého kraje - ideální cíl vašich výletů, je to publikace turistických cílů a cestovního ruchu Libereckého kraje, dále jsme společně vydali "poukázky na vstup do ZOO Liberec", které slouží jako vstupenka a pozvánka do ZOO Liberec. Některé poukázky budou sloužit do tzv. "balíčků služeb", které bude distribuovat Tourist Service Centra Babylon.

Intenzivně jsme začali pracovat na dokončení nové videokazety o ZOO Liberec, která by měla být hotova na jaře roku 2004. Pracovali jsme na novém DVD, které je neprodejné a slouží jen k propagaci a prezentaci ZOO Liberec. Každý rok vydáváme Výroční zprávu, která svým obsahem pojednává o celoročním dění v Zoologické zahradě Liberec (např. přírůstky, chované druhy zvířat, propagace apod.). Výroční zpráva je pak mimo jiné rozesílána do mnohých zoologických zahrad světa.

Zoologická zahrada se podílela na projektu společenské hry pro malé i velké "Cesta světem zvířat", součástí této hry jsou fotografie zvířat chovaných v ZOO Liberec. Celá hra má výchovný a vzdělávací efekt, hráči se dostávají do světa zvířat žijících v zoologických zahradách, soutěžící se naučí poznávat různá zvířata a to i v anglickém jazyce.

V závěru roku 2003 byla opět deníkem Liberecký den vyhlášena anketa "Osobnost roku 2003". Mezi osobnosti roku byl občan města Liberec navržen i ředitel Zoologické zahrady Liberec RNDr. Josef Janeček, který při vyhlášení výsledků ankety obsadil první místo.

Zoologická zahrada Liberec je členem Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZ), Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAAZ). Ředitel Zoologické zahrady Liberec RNDr. Josef Janeček je členem tří odborných komisí EEP (Evropský zachovný program) v rámci EAAZ. Zoologická zahrada Liberec je členem Světové unie zoologických zahrad a akvárií (WAZA). Zařadila se tak mezi 160 nejvýznamnějších zoologických zahrad světa. Též je členem Unie stanic pro záchranu živočichů ČR.

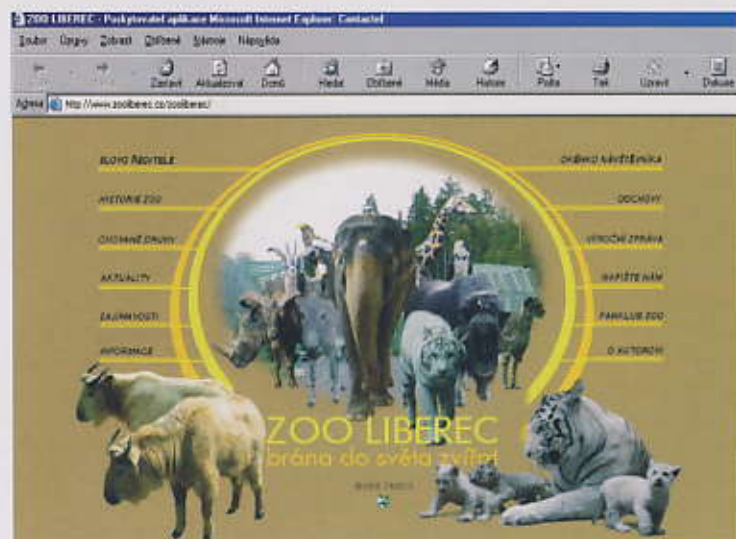
Dary, sponzorské příspěvky

V areálu Zoologické zahrady Liberec jsou instalovány 3 schránky na anonymní peněžní dary návštěvníků. Neanonymní dárci přispívají na činnost Zoologické zahrady Liberec jsou uveřejňováni ve Výroční zprávě Zoologické zahrady Liberec a na čestné tabuli v areálu ZOO. Celková finanční hodnota darů, sponzorských příspěvků v roce 2003 činí 848 175,- Kč.

DDM Rumburk - akce "Koruna pro ZOO"
11. 6. 2003
visit in the House of Children and
Youth in Rumburk "Crown for the ZOO"
on 11. 6. 2003

Internetová prezentace ZOO Liberec

www.zooliberec.cz

Již tři roky je internetová prezentace ZOO Liberec nedílnou součástí propagace zoologické zahrady.

Průměrná měsíční návštěvnost v roce 2003 přesahuje přes jednotitisíc vstupů. Na základě rozboru návštěvnosti lze s určitostí říct, že internetová prezentace má za své působení na internetu již nemalou skupinu svých stálých příznivců, kteří své poznatky předávají i dalším, novým uživatelům.

Z odborných průzkumů, které naše společnost zpracovává vychází i poznatek, že existuje velká skupina návštěvníků ZOO Liberec, kteří si buď před návštěvou ZOO, nebo po jejím uskutečnění rozšiřují a doplňují informace o chovaných druzích právě prostřednictvím internetové prezentace.

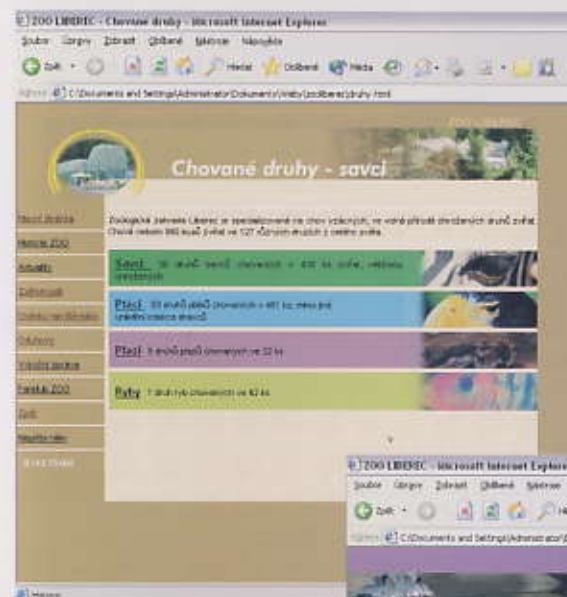
Potěšující je i faktor, že rok od roku přibývá i návštěvníků ze zahraničí. V roce 2003 byla zaregistrována zatím největší zahraniční návštěvnost. Činila 43,7 % z celkového počtu vstupů. Jedná se o návštěvníky z 87 zemí celého světa.

Domníváme se, že internetová prezentace ZOO Liberec se stala nezastupitelným prvkem chodu celého zařízení.

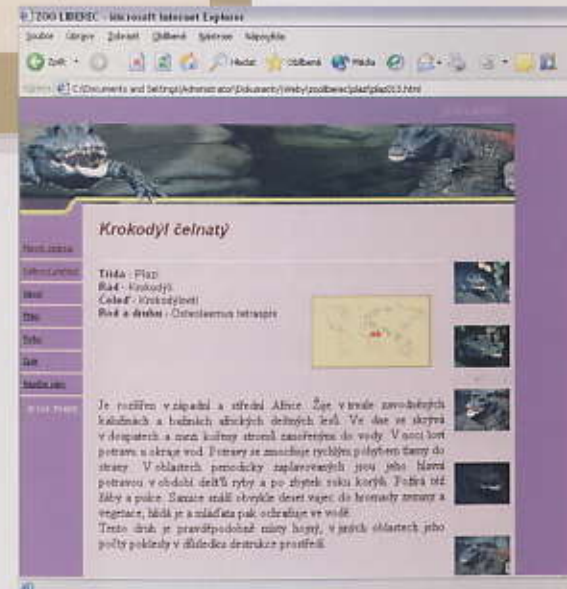
Přehled 2003		
Měsíc	Měsíční návštěvnost	Procento
Prosinec 2003	121470	
Lистопад 2003	117233	
Říjen 2003	136751	
Září 2003	161606	
Srpen 2003	173623	
Červenec 2003	179950	
Červen 2003	175212	
Květen 2003	184239	
Duhoč 2003	264823	
Dubec 2003	275821	
Únec 2003	234681	
Leden 2003	195213	
Celkem	2045818	

Rozvoj internetové prezentace ZOO Liberec

- na základě dohody s vedením ZOO započala ve druhé polovině roku 2003 významná rekonstrukce obsahové části některých kapitol prezentace, včetně grafické úpravy hlavní vstupní stránky celé prezentace
- dochází k technickým úpravám, jenž zrychlí celé prohlížení
- v důsledku zvyšujícího se zájmu sledovanosti ze zahraničí byla započata příprava anglické mutace

Věříme, že internetová prezentace získává pro ZOO Liberec nejenom internetové návštěvníky, ale i řada těchto příznivců se stává skutečnými návštěvníky, kteří toto unikátní zařízení shlédnou.

autor a realizátor : SKK TRADE s.r.o. Jablonec nad Nisou
www.skktrade.cz

Výstavba, údržba a rozvoj ZOO Liberec v roce 2003

Zpracovaný a schválený roční plán údržby v ZOO Liberec stanovuje postup prací oprav chovných zařízení, obnovu komunikací a parkové zeleně. Investiční výstavba je přizpůsobena vypracovaným "Plánem rozvoje ZOO Liberec 2003 - 2008". Investiční rozvoj v r. 2003 podporuje SFZP ČR a Město Liberec ze svého rozpočtu. Nová chovná zařízení jsou budována dle nejnovějších požadavků a poznatků pro chov zvířat v zoologických zahradách.

Novinky v expoziční části v roce 2003

a) Výstavba chovných zařízení - investiční činnost

- výběh zimoviště plameňáků
- ubikace a výběhy pro kasuáry a želvy
- oprava památníku a sadové úpravy

Byla zahájena Rekonstrukce environmentálního centra ZOO Liberec (Sovi stezka, bazén lachtanů). Na tuto investici sdrážily finanční prostředky Státní fond životního prostředí ČR a Město Liberec.

b) Projektová příprava

- PD výběhy a ubikace pro kasuáry a želvy
- plán rozvoje ZOO Liberec 2003 - 2008
- pavilon slonů - elektrický ohradník
- dokumentace pro stavební povolení a prováděcí dokumentace „Rekonstrukce environmentálního centra ZOO Liberec“

V rámci údržby a obnovy byly prováděny v roce 2003 následující práce

c) Opravy a udržování chovných a obslužných zařízení

- pavilon tropů - oprava teplé užitkové vody
- ubikace zahradníků - oprava stropní konstrukce a tepelné izolace
- osazení informačních tabulí
- pavilon opic a šimpanzů - opravy světlíků
- pavilon slonů - oprava topení
- úsek dravých ptáků - oprava prepouštěcích dvířek
- oprava topení - paviáni, dílna
- pavilon žiraf - oprava topení
- pavilon opic - malé opice - oprava protiskluzových podlah
- výběh paviánů - oprava betonových skal, stavební opravy a nátěry
- pavilon slonů - elektromontážní opravy
- oprava skleníku
- hospodářský pavilon, oprava rozvodu pitné vody
- stáje - oprava rozvodu pitné vody

rekonstrukce Sovi stezky
reconstruction of "Sovi stezka" (Owl way)

- výběh slonů - oprava bazénu
- oprava rozvodů veřejného osvětlení
- opravy hromosvodné soustavy
- oprava poškozeného skla pavilonu tropů
- oprava střech - skleník, zahradnický domek, administrativní budova
- opravy nátěrů oplocení a ostatních konstrukcí v areálu ZOO
- malování v areálu ZOO
- opravy vozového parku
- zhotovení vrat u stáji pro velbloudy
- výroba a montáž regálů ve skleníku
- výroba konstrukce polic, oprava krmítek u paviánů
- zhotovení napáječek a mřížových dveří ve výběhu šimpanzů
- oprava krmných stolů
- zabudování parkosů ve výběhu paviánů
- svaření ocelové konstrukce pro oplocení stavebního dvora
- oprava trubkového oplocení ZOO - stáji
- oprava skluzavky v dětském koutku
- montáž vrat u ubikace pro velbloudy
- oprava a údržba vlastní techniky
- ošetřování zeleně v ZOO
- výsadba okrasných dřevin a květin okolo cest a péče o ně
- likvidace souší a přežít větví v lesoparku ZOO
- výkony vlastní dopravy - tj. zajišťování sjízdnosti cest a schůdnosti chodníků
- transporty biologických vzorků k rozborům
- transporty zvířat
- odvoz veškerého odpadu
- navážení materiálu na údržbu
- navážení a rozvoz krmiva po ZOO

stavba zimoviště pro plameňáky - 14. 10. 2003
construction of inside enclosure for flamingoes - 14. 10. 2003

rekonstrukce bazénu lachtanů
reconstruction of outside pool for sea lions

Základní ekonomické údaje ZOO Liberec

Údaje o majetku ZOO Liberec

Stav k 31. 12. 2003 v tis. Kč

AKTIVA	
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	93 878
Zásoby	21 753
Pohledávky	1 270
Finanční majetek	6 800
Přechodné účty aktivní	265
ÚHRN AKTIV	123 966

PASIVA	
Majetkové, finanční a peněžní fondy	118 845
Hospodářský výsledek	1 605
Krátkodobé závazky	2 055
Přechodné účty pasivní	1 461
ÚHRN PASIV	123 966

Údaje o nákladech a výnosech Stav k 31. 12. 2003 v tis. Kč

NÁKLADY	
materiál vč. materiálu na vlastní opravy a udržování, zahradnický materiál	1 498
krmiva, steliva, krmná zvěř	4 500
odborná literatura	59
drobný krátkodobý a dlouhodobý majetek	552
nákupek zvířat	10
léčiva, imobilizace a zdravotnický materiál	213
energie a PHM	3 269
prodané zboží v ceně pořízení	4 224
opravy a udržování	4 162
služby vč. služeb bezpečnostní agentury-ochrana	3 755
péče veterinárních lékařů a další veter.péče	319
osobní náklady	16 148
ostatní finanční náklady vč. DPP0	817
odpisy dlouhodobého hmotného majetku	4 007
Náklady celkem	43 533
Hospodářský výsledek, zisk + (do fondů)	1 605
Součet	45 138

VÝNOSY	
vstupné	15 404
ostatní služby (nájemné, cizí reklama v Z00)	1 097
komplexní služby pro návštěvníky (tržby za prodané zboží)	7 480
prodej zvířat	1 241
další výnosy	145
výnosy z vlastní činnosti	25 367
príspevek zřizovatele na provoz	16 640
príspevek neinvestiční státní - účelový (na činnosti Z00)	3 086
použití fondů Z00	45
Výnosy celkem	45 138
Soběstačnost	60,4 %

DARY	
neinvestiční	626
investiční	239
Celkem	865

INVESTICE

Zdroje	
převod zůstatku fondu reprodukce z r. 2002	1 328
odpisy DHM	4 007
dary	239
výnosy z prodeje DHM (ojetého s nulovou zůstatkovou hodnotou)	51
Zdroje celkem	5 625

Čerpání

projektové práce	659
pořízení věci movitých (trezor na zbraně)	44
technické zhodnocení svěřeného majetku (např. pavilon slonů, výběh a zimoviště plameňáků, výběh a ubikace pro kasuáry a želvy, rekonstrukce environmentálního centra Z00 Liberec - Sovi stezka, voliéry malé a velké sovy, bažantnice; Expozice lachtanů včetně přilehlého okolí)	4 738
převod zdrojů na rok 2004	184
Čerpání celkem	5 625

Ekonomika Z00 Liberec

od roku 1993 do roku 2003

Rok	Výnosy z vl. čin. v tis. Kč	Státní příspěvek v tis. Kč	Prisp. zřiz. v tis. Kč	Použití fondů Z00 v tis. Kč	Náklady v tis. Kč	Návštěvnost v tis. osob	Soběstačnost %
1993	6 284	730	10 340		16 852	305	37,3
1994	9 204	880	12 500		21 430	346	42,9
1995	9 283	1 098	15 398		25 615	351	36,2
1996	13 628	1 603	14 400		28 613	368	47,6
1997	16 066	1 750	12 800		29 283	385	55,5
1998	17 095	1 840	13 197		31 030	405	55,4
1999	20 064 ¹⁾	1 540	12 000		33 545	364	59,8
2000	20 485	2 546	14 000		36 798	361	55,7
2001	22 121 ²⁾	4 473	14 052		39 081	342	56,6
2002	26 391 ³⁾	2 904	15 504	52	42 228	383	62,5
2003	26 232 ⁴⁾	3 086	16 640	45	43 533	349	60,4

¹⁾ z toho rez. fond 1 586 tis. Kč; ²⁾ z toho dary invest. fond 473 tis. Kč; ³⁾ z toho dary 1 095 fondy Z00

⁴⁾ z toho dary 865 fondy Z00

Opět byly výrazně navýšeny příjmy dosažené vlastní činností. **Výše soběstačnosti Zoologické zahrady Liberec v roce 2003 činí včetně darů 60,4 %.** Soběstačnost silně ovlivňuje aktivita při propagování Z00 a získávání sponzorských darů. Zoologické zahradě Liberec byl dán v roce 2003 účelový příspěvek ze státního rozpočtu ve výši 3 086 tis. Kč na chov ohrožených druhů světové fauny, na zapojení Z00 do systému ochrany přírody ČR, na spolupráci v rámci mezinárodních programů chovů ohrožených druhů a na podporu účasti v mezinárodních organizacích.

Dárci a sponzoři 2003 ZOO Liberec

Jednotlivci

Dušil V., Kladno	400,-	Leitnerová E. Nová Ves n.N.	5.000,-
Gillár J. MUDr. Liberec	2.000,-	Matysová Z. Praha	20.000,-
Hynková Božena Kutná Hora	150,-	Pallasová V. Liberec	1.500,-
Joneš B. Liberec	1.000,-	Praus P. Liberec	400,-
Kadečková V. Liberec	1.000,-	Seidlová A. Praha	1.000,-
Kejklíčková E. Liberec	350,-	Svoboda F. Kladno	500,-
Koloušek V. Mladá Boleslav	10.000,-	Syrovátko V. Liberec	1.000,-
Komárková L., Kníže T. Hradec Králové	1.440,-	Štíhl Vl. Dr., Chříbská III, 189	300,-
Kořínková M. Liberec	1.000,-	Vozka F. Hotel "U Jezírka" Liberec	5.000,-
Křeček St. JUDr. Praha	1.500,-	a další anonymní dárci	31.568,-
Křížová E. Liberec, Harásková Z. Praha	500,-		

Firmy a společnosti

Agentura R.E.C. Česká Lípa	15.000,-	Oplatky Doležal Chotěvice	90.580,-
Animalco Praha	50.000,-	Peguform Bohemia k.s. Liberec	50.000,-
ČSOB Praha	20.000,-	První podještědská	
Dům dětí a mládeže Rumburk	7.550,-	stavební s.r.o. Liberec	30.000,-
Filinger a.s. Liberec	10.000,-	Questa Praha	100.000,-
Grisoft Brno - věčný dar	10.000,-	Radio Contact Liberec	15.000,-
Hané Interier s.r.o. Liberec	19.829,-	Schöller Praha	200.000,-
Jandek J. Divišek Hrádek n.N. - práce	378,-	Software 602 Praha - věčný dar	2.000,-
Kooperativa, pojišťovna Liberec	45.000,-	St. klempíř M. Hochman	
K-V Union Praha	100.000,-	Hrádek n.N. - práce	4.252,50
Lanová dráha ČD Ještěd		Stavební spořitelna ČS Praha	27.923,-
- Horní Hanychov Liberec	1.440,-	Účastníci turnaje	
Lucid Jablonec nad Nisou	10.000,-	"O pižmoňův pohár" Liberec	2.260,-
MŠ Liberec 25	2.050,-	ZŠ Havířov - Prostřední Suchá	1.000,-
MŠ "Korálek" Liberec	4.015,-	a další příznivci např.:	
MŠ Komenského nábřeží Frýdlant	900,-	Global expres sever Liberec	
Nadace Preciosa			
Jablonec nad Nisou	100.000,-		

Všem jmenovaným i nejmenovaným dárcům za poskytnuté příspěvky, za pomoc a za příkladný vztah ke společnému úsilí o záchranu přírodního bohatství děkujeme.

Věříme, že nám i nadále zachováte svou přízeň a svůj zájem.

mládě orla kamčatského narozené 13. 8. 2003
young steller's sea eagle hatched out on 13. 8. 2003

1,0 pižmoň severní dovezený 4. 6. 2003 ze ZOO Mnichov
1,0 male musk ox imported from Munich ZOO on 4. 6. 2003

mláděta orlůvka bradavého narozena 17. a 23. 2. 2003
young bearded vulture hatched out on 17. and 23. 2. 2003

mládě naharna modrého s rodiči
young blue sheep with parents

siňec orla samalského dovezen 11. 12. 2003 ze ZOO Berlin
male samal teld us imported from Berlin ZOO on 11. 12. 2003

mládě tučňáka Humboldtova narozené v březnu 2003
young Humboldt penguin hatched out on March 2003

0,0,2 ibis posvátný, mláděta z 13. 8. 2003
0,0,2 young sacred ibis hatched out on 13. 8. 2003 for the first time in history of the ZOO